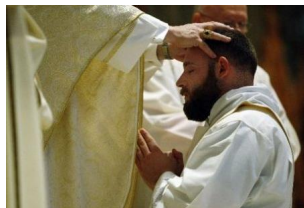

Mc Khi Ki-Tô Giáo cho ta hay Thiên Chúa cà chúng ta là mt Thiên Chúa cà Giaoi c,

mt Thiên Chúa luôn trao đi vi con ngo i qua các cuc đi thoi.

Mu nhim Chúa Ba Ngôi nhc nhc ta rõ ng Thiên Chúa cà ngo i Ki-Tô hu không đn đc, mt Thiên Chúa luôn sẽ ng trong các mi tr ng quan. Mu nhim Nhp thi din tr rõ nét mt cuc đi thoi i không ngo ng gia Đc Ki-Tô vi Cha Ngài và vi nhc ng con ngo i đi ng thi. Cuc đi thoi này không chi bi ng Li, nhc ng cà “Ngôi Li hóa thành nhc thi” (Ga 1,14), mt cuc đi thoi i bi ng chính cà cuc sẽ ng, mt sẽ hin din tri n vi n.

Li i nói thi tr sẽ cà n thit cho cuc sẽ ng: “Lúc khi nguyên đã có Li i (Logos), và Li i in i Thiên Chúa, và Li i là Thiên Chúa” (Ga 1,1). Thánh Gioan đã khéo léo đi n nhp Tin Mo ng mt cách tinh tr khi dùng tr Li i (Logos), mt luu ng trit hc chính yu trong nh n văn hóa Hy-La p đi “hi nhp” vi Tin Mo ng đi c loan đi. Trong tin g Hy-La p, dialogos (đi i thoi i) bao gm hai tr : dia có nghĩa là qua, nhc vào đó; còn logos là li, lý luu n. Đi i thoi i là mt cuc trao đi i gia hai hoc nhiu ngo i nhc m đi đi n mt đi ng thun nào đó. Còn nh u không đi đi n đi ng thun thì ít ra, nhc đi i thoi i, con ngo i xích li i gn nhau hu n. Bài vit này chi yu đi a vào Công Đo ng Vatican ô II, Sẽ c li nh vi chi c vi và đi i sẽ ng cà linh mc – Presbyterorum Ordinis.

1. Đi i thoi i vi Thiên Chúa

Tr ng quan đi u tiên mà ngo i linh mc cà n thit tr p hu ng ngày, đó là vi i Thiên Chúa. Vì linh mc đi c Thiên Chúa tuyn chi n đi phi c vi Nh c cà Ngài, nên linh mc cà n đi i thoi i hu ng ngày vi i Ngài qua cà u nguyn đi bit đi c Thiên Chúa mun mình làm gì. Lui vi quá khi, chúng ta bit rõ ng nhc ng ngo i đi c Thiên Chúa tuyn chi n đi phi c vi dân Ngài thi ng có nhc ng cuc đàm đo đi c bit vi Ngài. Abraham, ngo i cha cà Đc Tin, đã đi ng bàn thi đi kính Chúa quan mi i tri m đi ng chân, kín đáo nhc Chúa chi a thi c hin nhc ng li i hu a chi a đi c thi c hin, đàm đo vi các vi khách huyn bí vào lu tri i cà mình. Mai-Sen đã tranh tr ng vi i Thiên Chúa tri c khi chi p nhc n sẽ vi (Xh 3, 1-10), rõ i đàm đo vi i Chúa nhc hai ngo i bi n vi nhau (Xh 33,11): tri c khi hu ng đi n dân Chúa, ông lên núi đàm đo lâu gia vi i Thiên Chúa đi li ng nghe nhc ng phán quyt cà Ngài, và ngay cà khi dân Chúa phán nghi ch, ông cũng khi n cầu xin Chúa thi tha. Ngay cà nhc ng vi vua nhc Đavít và Salomon vi n mt mc trung tín trao đi i, cà u nguyn vi i Vi Vua Duy Nht: Đa vít đã tri thành vi ngo n sẽ đi u tiên trong truyn thi ng cà u nguyn cà ngo i Do Thái, còn Salomon thì thi ng dang tay nguyn cà u cho muôn dân nhc n bit Yahvê là Thiên Chúa duy nht. Các ngo n sẽ thì tìm đi c ánh sáng và sẽ c mi nh đi thi c hin sẽ mi ng khó khăn cà mình trong nhc ng lúc i “mt mình

trở lại với Thiên Chúa”. Có lúc các ngài còn tranh luận hay than thở với Thiên Chúa, có lúc các ngài nguyện xin cho dân Chúa như trường hợp của Elia cầu cho con trai của bà góa Sarépta được sống lại (1 V 17, 7-24), hoặc xin Chúa can thiệp để giúp tăng trưởng niềm tin của dân ngài như xin lửa từ trời xuống trên núi Các-men. Chính Đức Giê-su, Thầy Cả Thế giới, cũng đã thách thức xuyên đêm để ở với Cha Ngài. Trường hợp quy tụ như vậy, Ngài thách thức lên núi cầu nguyện. Đức biết, khi gặp thử thách gian nan, trong vòm Cây Đa, Ngài vẫn giữ nó một mặt với Cha, để “nếu được, xin Cha đừng chèn ép con, nhưng mặt xin theo ý Cha, xin đừng theo ý con” (Mt 26,39).

Linh mục cầu nguyện với Thiên Chúa hàng ngày để thực thi trên vòm ý Cha: “Lạy Thiên Chúa, này con đây, con xin được thực thi ý Ngài” (Dt 10, 5-7). Đức biết, khi gặp những thử thách gian lao, khi bị hiểu lầm, khi thất bại trên đường mục vụ, người linh mục của Chúa luôn quỳ gối để xin ánh sáng cho đường. Có Chúa đường hành, linh mục sẽ không thất vọng, vì sau ngày thất bại thánh, luôn le lói chút ánh sáng Phục Sinh. Có Chúa là người biết đường, linh mục dù sống đức thân vẫn không cảm thấy cô đơn như lòng. Đức với Thiên Chúa sẽ làm khai mở các cuộc cầu nguyện khác, những cuộc cầu nguyện chân thành và khiêm tốn, bắt đầu với bệ trên trước mặt mình.

2. Đức với giám mục

- Về phía giám mục: Ngài nên tạo bầu khí đức với cho các linh mục. Công Đồng khuyến: “Chính vì sự hiệp thông trong cùng một chức Tư Tế và thẩm quyền, các giám mục phải coi các linh mục như anh em và bạn hữu, và hết sức lo lắng để nên lợi ích tốt nhất và nhất là thiêng liêng của các ngài. Thước vậy, trường hợp hết, các ngài gánh lấy trách nhiệm thánh hóa các linh mục của mình: do đó các ngài phải hết sức chú tâm đến việc đào luyện liên tục các linh mục của mình. Các giám mục phải sẵn sàng lắng nghe, hơn nữa phải khiêm tốn và đức với các linh mục và những vị để nên thi hành cho công việc mục vụ và ích lợi cho giáo phận” (PO. 7). Công Đồng còn khuyến giám mục nên lập một Hội Đồng Đức Giám Mục Di sản Linh Mục Đoàn để góp ý kiến giúp đỡ giám mục một cách hữu hiệu hơn trong việc quản trị giáo phận. Giám mục khôn ngoan là người biết “dùng người”, biết lắng nghe giáo dân và anh em linh mục của mình. Cai quản một địa phận rảnh rỗi, dù có tài đến đâu thì ngài vẫn không nắm hết được các vị để, vì thế việc tham khảo ý kiến để di sản linh mục, các cha hết trường, những người khôn ngoan là nên thi hành. Đức biết, trong việc bổ nhiệm các chức vụ trong giáo phận hay các cha xứ, giám mục phải để ý đến “tài và đức” cũng như lòng nhiệt thành tông đồ của từng người mà trao sự vụ cho phù hợp.

- Về phía linh mục: Thánh Công Đồng khuyến các linh mục phải luôn nhớ rằng “các giám mục lãnh nhận sung mãn Bí Tích Thánh Chức, nên phải tôn trọng nên các ngài quy phục bệ của Chúa Kitô, Chỗ Chấn tể cao. Vậy các linh mục phải kiên trì với giám mục bằng tình thương yêu chân thành và lòng vâng phục” (PO.7). Trong giáo phận, linh mục phải xem giám mục như người cha, kính cẩn vâng phục ngài. Vâng phục là căn tính của linh mục, bởi khi nhận chức linh mục, linh mục đã đặt hai tay của mình vào trong lòng bàn tay của giám mục để thừa nhận xin vâng lời ngài, cũng như để ngài. Tuy nhiên, vâng lời đích thực phải có các cuộc cầu nguyện chân thành. Khi được trao sự vụ, linh mục thành tâm nói cho giám mục nghe điềm ưu và điềm nhược của mình, để cho giám mục biết có nên cất nhắc mình vào sự vụ đó hay không. Và khi giám mục trao sự vụ thì vui vẻ nhận lấy, để ng so đo tính toán, vì toàn thể cuộc đời ta đã dâng cho Chúa. Khi gặp khó khăn trong công tác mục vụ hay thậm chí khi sa ngã trên đường đời, linh mục đừng sợ tâm sự với giám mục như người cha để nhận lấy khuyên. Các ngài cũng mạnh dạn để nghe bệ trên của mình những ý tưởng để phát triển giáo phận. Đức nghe là trách nhiệm của mình, còn thực hiện là trách nhiệm của bệ trên. Ngay cả khi những đức nghe của mình không được thực

hin thì linh mc cũng vui, vì ngoài mình ra, còn hng trăm, nu không nói là hàng ngàn đi nghi khác. Ngo i cha ca giáo phi n chi làm nhng gì mà ngài cho là có li chung cho ci giáo phi n.

3. Đi thoi vi anh em linh mc

So 8 ca si c là nh nhn mi nh ti vi c ti ng quan gia các linh mc vi nhau. Trong ti ng quan này, có ba si khác bit ci n đi thoi, đó là ti ng quan mà ta có thi ti m gi: già-tri, giàu-nghèo, mi nh-yu.

- *Đi thoi i gia các thi hi*: Ý thi c đi c si khác nhau gia các thi hi, mi t phi n do tui tác, mi t phi n do mi i thi hi đi c linh hi i mi t ni n giáo đi c khác nhau, nên Thánh Công Đi ng đã khuyên các thi hi hi y đi thoi i đi hi c hi i là n nhau, nht là tôn tri ng si khác bit ci a nhau và trên hi t mi i si, phi i ti p đón nhn nhau: “Bi i vi y, nhng linh mc là n tui i hi y thi c si đón nhn các linh mc tri nhn là nhng ngo i em và hi y giúp đi hi trong nhng công tác cũng nhng nhng ginh ni ng đi u tiên ci a thi a tác vi; hi n ni a, các ngài nên ci gi ng hiu bit tâm tri ng ci a hi, dù khác vi tâm tri ng ci a mình, và theo dõi công vii c ci a hi vi lòng nhân hi u. Cũng thi, các linh mc tri phi i kính tri ng tui i tác và kính nghim ci a các vi là n tui i cũng nhn phi i bàn hi i các ngài vi nhng vi n đi liên quan đi n vii c coi sóc các linh hi n và si n lòng ci ng tác vi i các ngài” (PO. 8). Nhn vi y, phía linh mc là n tui i phi i ti p bao dung và si n sàng chi đi n cho các linh mc tri nhn nhng ngo i anh đi tri c. Còn các linh mc tri phi i khiêm ti n linh hi i kính nghim ci a ngo i đi tri c. Nên nhn ri ng con ngo i không nhn đi chút nào khi mình hi c hi i ki khác. So tri ng thành nhân cách hi ti i vi c khiêm ti n đón nhn nhng li chi bi o, nhng kính nghim quý báu ci a nhng ngo i đi tri c. Đi m này, đa so các đi a phi n đi u bi nhim các linh mc mi i ra tri ng làm cha phó mi t thi i gian dài tri c khi làm linh mc chính xi.

- *Ti ng quan giàu-nghèo*: Vi t Nam chi a có chi đi tri là n ng cho các linh mc, nghĩa là ti t ci tin xin là đi c gi vi Tòa Giám Mc, ri i sau đó Tòa Giám Mc phát là n mi t cách công bi ng cho các linh mc. Vì chi a có chi đi tri là n ng, nên còn có chuyn xi giàu, xi nghèo, “là béo, là giy”. Và ngay ci khi có chi đi tri là n ng thì chuyn giàu-nghèo vi n luôn ti n ti i, bi i luôn có ngo i gi p nhiu “may mi n” trong các ti ng quan. Chính vì thi, Công Đi ng khuyên các linh mc phi i si ng tình huynh đi đi c bit vi i anh em linh mc ci a mình: “các linh mc đi ng quên lòng hiu khách, phi i lo làm vii c thin và san si ci a ci i, nht là phi i chú tâm đi n nhng vi đau yu, phin mun, lao là c, cô đi n, bi đầy i và ngay ci nhng vi bi bách hi i” (PO. 8). Không chi chia si, linh mc còn đi c mi i gi i si ng tình thi n nghèo khó. Thi c đo ci a linh mc không phi i là chic ô tô đi p hay tài si n ngài có, nhng là ti ng quan mi t thit vi Chúa và qui ng đi i vi i anh em. Ngày xi a, Giu-Đa đã bán Chúa vì ba mi i đi ng bi c, i c gì linh mc ngày nay không bán ri nhân cách linh mc ci a mình vì ti n bi c.

- *Ti ng quan vi nhng ngo i gi p khó khăn* Linh mc cũng là con ngo i. Hi đi c mi i gi i lãnh nhn thiên chi c ti nhng con ngo i yu đi i mi ng di n, nhiu khi mi ng di n hi n ci giáo dân. Ý thi c chính ti nhng mi ng di n yu đi i ci a mình, ngo i linh mc luôn si n sàng nâng đi nhng anh em khác khi hi sa ngã. Thánh Công Đi ng đi y: “Các ngài phi i bit ri ng mình đi c bit có trách nhim vi nhng vi đang gi p nhng hoàn ci nh khó khăn; các ngài phi i ki p thi i giúp đi, và nu ci n phi i khuyên bi o mi t cách ti nhn. Đi i vi nhng vi khim khuyt vi mi t vài vi n đi nào đó, các ngài phi i luôn li y tình bác ái huynh đi và qui ng đi i mà đi i xi, là i phi i ci u nguyn ri t nhiu vi Chúa cho các vi đó, và phi i luôn ti ra mình là anh em bi n hi u đích thi c ci a hi”(PO.8). Hành trình ci a con ngo i là so tri vi vi i Chúa. Chúng ta luôn xác tín ri ng mi i ti i nhân, ki ci chúng ta, đi u nhn đi c ân sing đi tri vi vi i Ngài và vi i anh em. Nói nhn ĐHY Nguyn Văn Thun: “Mi i vi thánh đi u có mi t quá khi, mi i ti i nhân đi u có mi t ti ng

lai”.

4. Đời tôi và giáo dân đức c y thác cho mình

Vi&#t Nam, do &#nh h&#&ng c&#a t&# t&#&ng nho giáo cũng nh&# v&#n đ&# tôn tr&#ng ph&#m tr&#t trong Giáo H&#i Công Giáo, các linh mục, dù còn r&#t tr&#, v&#n th&#&ng có thói quen “phán” cho giáo dân nghe. Giáo dân nh&#u lúc “b&#ng m&#t mà không b&#ng lòng”. Vì th&#, m&#t m&#c t&# đích th&#c ph&#i h&#c cách đ&#i tho&#i v&#i giáo dân c&#a mình. Khi v&#a đ&#&c b&# nh&#m coi sóc m&#t giáo x&#, các ngài ph&#i dùng th&#i gian tìm hi&#u nh&#ng phong t&#c, t&#p quán, nh&#ng m&#t y&#u, m&#t m&#nh c&#a giáo x&#. Ngài ph&#i l&#ng nghe các b&#o, các ông câu, ông trùm, cũng nh&# các thành ph&#n dân Chúa nói cho nghe v&# giáo x&# c&#a h&#. Không ai hi&#u giáo x&# h&#n nh&#ng giáo dân s&# t&#i. S&#c l&#nh v&# ch&#c v&# và đ&#i s&#ng c&#a linh m&#c nh&#n m&#nh t&#i hai đ&#m sau đây trong t&#&ng quan v&#i giáo dân:

- *Nhìn nh&#n các kh&# năng c&#a giáo dân:* “Các linh mục ph&#i thành th&#t nhìn nh&#n và nêu cao ph&#m giá và vai trò riêng bi&#t c&#a giáo dân trong s&# m&#nh Giáo H&#i. Các ngài cũng ph&#i thành th&#t kính tr&#ng s&# t&# do chân chính mà m&#i ng&#&i có quy&#n đ&#&c h&#&ng trong xã h&#i tr&#n gian. Các ngài ph&#i s&#n lòng l&#ng nghe giao dân, l&#u ý đ&#n nguy&#n v&#ng c&#a h&# trong tình th&#n huynh đ&#, nhìn nh&#n kinh nghi&#m và kh&# năng chuyên môn c&#a h&# trong các lãnh v&#c khác nhau c&#a ho&#t đ&#ng nhân sinh, đ&# cùng v&#i h&# có th&# nh&#n bi&#t nh&#ng đ&#u ch&# c&#a th&#i đ&#i”. Và khi nhìn nh&#n kh&# năng c&#a giáo dân, “các ngài ph&#i tin t&#&ng trao phó nh&#m v&# cho các giáo dân trong vi&#c ph&#c v&# Giáo H&#i, đ&# h&# đ&#&c t&# do và có lãnh v&#c ho&#t đ&#ng, h&#n n&#a lúc thu&#n ti&#n, ph&#i khuy&#n khích h&# đ&#m trách công vi&#c” (PO.9).

- *Xây đ&#ng giáo x&# h&#p nh&#t* “Các ngài ph&#i tìm cách hòa h&#p các tâm tr&#ng khác nhau, đ&# không ai c&#m th&#y mình xa l&# trong c&#ng đoàn tín h&#u”. Đ&#ng th&#i, “các ngài là nh&#ng ng&#&i b&#nh v&#c ích chung mà các ngài gìn gi&# nhân danh Giám M&#c, đ&#ng th&#i là nh&#ng ng&#&i can đ&#m b&#o v&# chân lý đ&# các tín h&#u không b&# l&#i cu&#n b&#i m&#t ch&# thuy&#t nào” (PO.9). Liên quan đ&#n v&#n đ&# ch&# thuy&#t, đ&# hi&#p nh&#t c&#ng đoàn, Giáo H&#i khuyên các linh mục không làm chính tr&# đ&#&i danh nghĩa đ&#ng phái, nghĩa là không tham gia b&#t k&# đ&#ng ph&#i nào: “Trong vi&#c ki&#n thi&#t c&#ng đoàn Kitô, các linh mục không bao gi&# ph&#c v&# cho m&#t ch&# thuy&#t hay m&#t đ&#ng phái nhân lo&#i nào, nh&#ng là nh&#ng v&# rao gi&#ng Phúc Âm và là ch&# ch&#n c&#a Giáo H&#i, các ngài lo l&#ng theo đ&#u i vi&#c phát tri&#n thiêng li&#ng c&#a Thân Th&# Chúa Kitô”(PO.6). S&# dĩ Giáo H&#i khuyên các linh mục không nên tham gia đ&#ng phái, vì &# các n&#&c t&# do, trong m&#t giáo x&#, th&#&ng có nh&#u đ&#ng phái. N&#u linh mục &#ng h&# đ&#ng này thì s&# làm ph&#t lòng giáo dân theo các đ&#ng khác. Nh&# v&#y, linh mục tr&# thành con ng&#&i c&#a s&# chia r&#. Tuy không làm chính tr&# theo nghĩa đ&#ng phái, nh&#ng linh mục là nh&#ng ng&#&i th&#c thi s&# m&#ng b&#o v&# nh&#ng giá tr&# c&#a Tin M&#ng, các ngài ph&#i luôn b&#o v&#, c&# xúy và phát tri&#n ph&#m giá và nhân quy&#n cũng nh&# c&#&ng quy&#t nói lên nh&#ng g&#i ngh&#ch v&#i nhân quy&#n. Nói tóm l&#i, linh mục ph&#i thi hành nghĩa v&# công dân, nghĩa là đ&#n thân cho công ích. H&#n n&#a, các ngài còn thi hành nghĩa v&# ng&#n s&#, t&#c là đ&#n thân cho m&#t xã h&#i th&#c s&# công b&#ng, dân ch&#, bác ái và huynh đ&#. Kinh nghi&#m cho th&#y, giáo dân th&#&ng s&#ng đoàn k&#t, hi&#p thông chung quanh m&#t m&#c t&# can đ&#m th&#c thi ch&#c năng ng&#n s&# c&#a mình.

Đ&# tránh gây chia r&# trong c&#ng đoàn, linh mục cũng c&#n tránh xa s&# tùy ti&#n c&#a ng&#&i lãnh đ&#o, nh&#t là trong vi&#c đ&# c&# các ban ngành. &# nh&#u n&#i, đã có tình tr&#ng giáo dân t&#p h&#p đ&# bầu các ban ngành theo n&#i quy c&#a giáo x&#. Cha x&# không đ&#ng ý và đã ch&#n nh&#ng ng&#&i khác h&#p s&# thích c&#a mình. Vì th&#, giáo x&# chia r&#. M&#t ít theo cha x&#. S&# còn l&#i cho r&#ng giáo dân đ&#&c quy&#n t&# quy&#t trong vi&#c ch&#n ng&#&i đ&#i đ&#n c&#a mình. Giáo x&# chia r&# tr&#m tr&#ng, ng&#&i đ&#n nhà th&# th&#a đ&#n. Đ&#c Giám M&#c ph&#i đ&#i cha x&# đi n&#i khác.

Còn m&#t v&#n đ&# khác r&#t c&#n cho tình th&#n đoàn k&#t trong giáo x&#. Thông th&#&ng, khi nh&#n m&#t

xo mi, trong giáo xo thi ng có hai khuynh ho ng: mi t theo cha mi và mi t theo cha cũ. Vì thi, đi tránh xung đi t xo y ra, cha mi i nên đi y cho giáo dân bit tôn kính các linh mc qui n xo tri c mình. o Sài Gòn, tôi thi y cha xo ho đi o Gia Đi nh thi ng co u nguyi n cho linh ho n các cha so ca ho đi o đã qua đi i, ngài cũng đi y giáo dân tôn kính các cha đã ti ng giúp xo Gia Đi nh. Đây là mi t thái đi ca nho ng con ngo i tri ng thành. Chúng ta không co n loi i tri ng khác, hoc các công trình ca ngo i khác đi kho ng đi nh chính mình. Ngo c lo i, khi có thái đi tôn tri ng các vi tin nhim thì giáo dân cũng tôn tri ng linh mc qui n xo hin ti, cũng ging nho cha mi bit tôn tri ng ông bà thì con cái so tôn tri ng cha mi.

5. Đi thoi vi con ngo i đi ng thi

Khi nói đi n đi thoi vi con ngo i đi ng thi, ti c là đi co p ti vic đi thoi vi con ngo i ngày hôm nay. Linh mc yêu quá kho qua lo ch so, chun bi nho n so cho ti ng lai, nho ng ngài là con ngo i ca hin ti. Là ngo i hin ti, các ngài phi dùng ngôn ngo ca hin ti. Hin ti luôn có nho ng thách đi riêng ca nó, hay nói nho Thánh Kinh, “ngày nào có so kho n khó ca ngày đo”. Đi đi thoi vi con ngo i ngày hôm nay, Thánh Công Đi ng khuyên các linh mc ho y không ngo ng trau đi i kin n thi c và hoàn thin chính mình: “*Thi c ra, trong thi đi i chúng ta, văn hóa nhân loi i và ngay đi n khoa ho c thánh cũng ti n thêm mi t bi c mi i, nên khuyên các linh mc ho y hoàn bi kin n thi c ca mình vi Thiên Chúa và vi nhân loi i mi t cách thích ho p và liên ti c, và nho thi các ngài ti chun bi đi đi thoi vi nho ng ngo i đi ng thi mi t cách thích ho p ho n*” (PO. 19).

Thi c ti các giáo xo o Vit Nam hôm nay, giáo dân không còn khép kín sau lũy tre làng. Phong trào di dân vi các thành pho lo n hoc ra no c ngoài tìm vic làm, ri gii tri công giáo vào các tri ng Đi Ho c ngày mi t đông ho n. Nho ng con chiên sau mi t thi gian làm vic o pho pho ng tri vi, không còn so ng nho nho ng con chiên tri c kia. Linh mc phi tìm hiu nguyên do. Pho pho ng không phi chi là ti i lo i, nó cũng có nho ng mi t ti ca nó. Ri các sinh viên tip co n vi nho ng ho u qui ca chi nghĩa vô thi n. Linh mc phi tìm hiu xem o Đi Ho c ngo i ta đi y cái gì đi ng phó và ho ng đi n gii tri. Còn các vi n đi khoa ho c đi t ra cho Đi c Tin. Linh mc tìm hiu và gii i thích cho giáo dân. Mi t khoa ho c chân chính là ho ng ân ca Thiên Chúa, vì chính Ngài đã đi ng nên trí thông minh ca con ngo i.

Đi c bit, trong thi đi i các pho ng tin thông tin đi i chúng, nho t là internet bùng no đã làm cho thi gii tri thành ngôi nhà nho. Thông tin o trên mi ng thì đa chiu. Ko dùng internet đi truyn bá Đi c Tin cũng nhiu, ngo i dùng nó đi phá Đi o cũng không ít. Linh mc thi ng xuyên truy co p tin ti c đi đi nh ho ng cho giáo dân, bo vi so trong sáng ca Đi c Tin Ki-Tô giáo.

6. Đi thoi vi chính quyn

Trong mi t nhà no c đi c tài Đi ng tri thì có lo khó khăn lo n nho t vi n là đi thoi vi chính quyn co ng so n. Qui thi c, đi din vi co ng so n, lâu nay vi n có ít nho t là hai quan đi m: quan đi m thi nho t cho ri ng, co ng so n là vô thi n, không đi tri i chung vi Công giáo, nên cách duy nho t là cho ng lo i co ng so n; quan đi m thi hai cho ri ng, co ng so n đã no m quyn, nên phi i “ho p tác” đi ti o đi u kin n đi đi i cho các sinh hot ca Giáo Ho i.

Trên thi c ti, chúng ta cũng phi nhìn nho n mi t cách khách quan ri ng, vi phía chính quyn, do bi n chi t đi c xây đi ng trên chi nghĩa co ng so n vô thi n đi c tôn, nên thi ng đàn áp hoc ít là tìm cách kìm chi tôn giáo, đi c bit là Công Giáo. Khi không kìm chi đi c thì nhiu khi lo i đi ng tôn giáo. Các o y ban này no đi c lo p ra nhiu khi chi vi mi c đích là tuyên truyn chính sách ca Đi ng và nhà no c ho n là đi giúp cho ho hiu bit vi tôn giáo. Chính vì thi, ngo i Công giáo ít mi n mà vi các o y ban này. Mi t so linh mc thi ng bi “ép” vào các o y ban ho n là mi t

s t nguy n đích th c. Còn giáo dân thì th ng nhìn các linh m c trong các t ch c c a nhà n c b ng “n a con m t”. M t linh m c trong y Ban Đoàn K t đã cho tôi hay: *“khi ngài đ n x quê tôi đ thăm h i, ông t đ ng đánh chuông báo l mà không m t giáo dân nào đ n xem l . Cũng may, còn ông gi nhà th t b ng cho ngài ngh qua đêm”*.

Là linh m c, ng i hi n thân đ ph c v Tin M ng Đ c Ki-Tô, ch c ch không ai trong chúng ta đ ng ý v i ch nghĩa c ng s n vô th n đ c tôn. Tuy nhiên, chúng ta c n phân bi t ch nghĩa v i con ng i, cũng gi ng nh chúng ta phân bi t t i và t i nhân. M t cách nhìn nào đó, ng i c ng s n là nh ng ng i đáng th ng, vì h là nh ng n n nhân tr c ti p c a ch nghĩa Mác-xít. Chúng ta ch ng l i t i, ch không ch ng l i t i nhân. Chính vì th , nhà x luôn m c a đón ti p m i ng i, k c ng i c ng s n. Th c t l ch s nhi u linh m c, do c m nghi m đ c nhi u đau th ng, đã tránh ti p xúc v i c ng s n vì s “m c m u qu đ ”. Đ tránh m c m u, thi t t t ng, chúng ta không nên m t mình đi đ n y ban này n . Khi c n đ i tho i, ho c khi ng i ta c n g p, chúng ta nên ti p xúc nhà x . Khi có nh ng vi c l n liên quan đ n giáo x , t t nh t, nên có s hi n di n c a H i Đ ng Giáo X đ tránh nh ng quy t đ nh đ c đoán, ho c nh ng quy t đ nh do b b t bu c mà ký vào.

Qu th c, đ o Công giáo là đ o c a tình yêu, yêu nhau trong chân lý. Ngay c v i các đ i th , Thánh Công Đ ng cũng d y ta ph i yêu m n, kính tr ng và đ i tho i v i h (MV.28). Nên nh r ng, đ i tho i hoàn toàn khác xa v i th a hi p. Trong ti ng Pháp, đ i tho i (dialogue) c n thi t đ di n t s khác bi t, còn th a hi p (compromis) thông th ng là nh ng hình th c đi đêm c a các th l c ng m. Đ i tho i di n ra trong ánh sáng, còn th a hi p di n ra trong bóng đêm. Linh m c là ng i ph c v chân lý, m t chân lý c a tình yêu, nên h không ng n ng i c t ti ng nói chân lý cho đ i tác nghe. V ph ng di n này, ta có th nhìn nh n nh ng l i phát bi u c a Đ c TGM Ngô Quang Ki t t i y Ban Nhân Dân Thành Ph Hà N i nhân v Tòa Khâm S hay l i phát bi u c a ĐC Cao Đình Thuyên t i Thái Hà và trong d p l Quan Th y Giáo Ph n Vinh ngày 15-8-2009 là nh ng cu c đ i tho i chân thành và th ng th n. Ng i cán b c ng s n dù bên ngoài nhi u lúc ó cho phù h p v i đ ng l i i m t giai đo n nào đó, v n c m ph c t n tâm, n u linh m c bi t đón ti p ni m n mà không đ ng l o, đ i tho i mà không th a hi p, yêu h song v n gi đ c chân lý Tin M ng, ghét ch nghĩa vô th n song không thù oán ng i c ng s n.

Ông cha ta v n nói: “cây ngay thì bóng tròn”. Chân lý và tình yêu t b n ch t có s c thuy t ph c, vì Thiên Chúa khi t o đ ng con ng i đã gieo vào lòng m i ng i lòng kính tr ng chân, thi n, m . Đ c H ng Y Nguy n Văn Thu n đã dùng chân lý và tình yêu c m hóa bao nhiêu ng i lính gác. Cha Nguy n Hân Quynh, m t trong nh ng cây c th c a Giáo H i mi n B c, đã r a t i cho nhi u ng i, k c nh ng ng i đ c phân công theo dõi mình trong bao năm qu n ch .

7. Đ i tho i v i l ng dân

Sau nhi u năm, do hoàn c nh l ch s , có th nói, chúng ta gi đ o h n là truy n đ o. Linh m c cũng th , chúng ta thi hành vi c qu n tr , đi u khi n, b o t n và phát tri n Đ c Tin n i giáo x mình nhi u h n, n u không mu n nói là hi m khi truy n đ o cho l ng dân. Đây có th là th i đi m thu n ti n đ ta đ n v i l ng dân, vì đó cũng là trách nhi m mà Giáo H i y thác cho linh m c. Chúng ta h y nghe S c l nh v ch c v và đ i s ng linh m c khuyên: *“Sau h t các ngài ph i đ c b t coi sóc t t c nh ng ng i ch a nh n b i t Chúa Ki tô là Đ ng C u Chu c mình”* (PO. 9). Tuy nhiên, làm sao chúng ta có th “coi sóc” l ng dân, n u chúng ta không đ n v i h ?

Lùi v l ch s , chúng ta khâm ph c các nhà truy n giáo Tây Ph ng. H đ n t m t n n văn

hóa khác, hoàn toàn xa lạ, không biết ngôn ngữ, chưa rành tập tục. Thế mà các ngài đã đi vào các làng mạc, đến các nhòm ngó vùng rừng núi heo hút để đem Tin Mừng đến cho cha ông chúng ta. Thế thì tại sao ta không có nhòm ngó sáng kiến trong hoàn cảnh như thế này, hay ít ra cũng biết chút ít các ngài để đi thi, đem Tin Mừng đến cho lòng dân trong xã hội hôm nay?

Miễn B̃c, do bị tuyên truyền lâu nay, nên nhiều làng xóm ngó dân xem các làng công giáo như nhòm ngó người sống xa lạ, theo Tây, kẻ thù của dân tộc. Chúng ta cũng nên nghĩ tới tập tục nhòm ngó, giết thích để ta là để tình yêu, không thù ngoi bang, nhòm yêu tới cái mới ngói. Cũng nói cho họ biết là ngay cả chữ nghĩa cũng nên cũng như ngoi bang, từ Tây Ph̃ng. Việc để không phải là để có nguỵng gục từ đâu, song là để đi p̃c a để có y mang đến cho con ngói. Các cha xưa tìm tới các d̃p thuởn l̃i để tiếp xúc, giúp đỡ ngói l̃i ng dân. D̃p nhưn chỉ c̃c linh m̃c, ta có thể m̃i b̃n bè th̃y cô l̃i ng dân để lòng biết ơn. D̃p Noen thì khuyến khích các gia đình, các học trò m̃i b̃n bè l̃i ng dân với d̃c l̃i. Chính linh m̃c có thể m̃i các th̃y cô dùng từ sau l̃i Noen. Nhân từn gĩi thích với m̃u nhiêm như p̃c th̃ trong bài gĩng cho l̃i ng dân hĩu. Ngoài ra, có thể m̃i các l̃p d̃y ngoi ng̃, l̃p b̃i d̃c ng vào d̃p h̃e và cho các em l̃i ng dân học mĩn phí. Khi có gia đình l̃i ng dân qua để, chúng ta có thể phúng đĩu, thăm vĩng và nâng đỡ họ. Hay là m̃i các từ thuởc tình th̃ng giá r̃ cho m̃i ngói trong vùng. Có l̃n, tôi đi thăm cha Bosco Nguyễn Văn Đình ở Cù Lao Giêng. Chĩu tới, tôi th̃y từn đoàn ngói l̃i ng dân vào xin học mua thuởc từ vĩn Phanxicô. Tôi m̃o m̃i h̃i m̃t ngói l̃i ng dân: *sao chỉ không mua thuởc từ m̃i nhà ñc mà vào đây?* Chỉ từ l̃i: “*Thuởc c̃c a Ông C̃c là thuởc th̃t*”.

Chỉ m̃t câu từ l̃i y thôi, tôi th̃m cảm ơn Chúa, vì ngói ph̃n này, dù chưa nhưn phép Rửa T̃i, thì tâm của chỉ đã ñi ngói công giáo, ñi Đ̃c Tin ngói kitô giáo r̃i. Hay là chúng ta cũng có thể khuyến khích m̃i gia đình công giáo kết nghĩa với m̃t gia đình l̃i ng dân. Với m̃t này, chúng ta phải th̃a nhưn Đ̃c Cha Nguyễn Văn Nh̃n, giám m̃c Đà Lạt, đã có m̃t thành công l̃n trong công cuộc truyền giáo. Không chỉ ngài từ c̃c tiếp để thi, gặp gỡ l̃i ng dân, nhưt là anh chị em ngói dân tộc thiểu số, ngài còn để ngh̃ các gia đình công giáo từ c̃c tiếp để để các gia đình dân tộc. Như các từn quan, như các cuộc gặp gỡ với các gia đình công giáo, nhiều anh chị em dân tộc đã nhưn lãnh Bí Tích Rửa T̃i, đến với Tin Mừng tình yêu.

K̃t luận:

M̃i con ngói không phải là m̃t c̃c để. Sống là sống với và sống cho ngói khác. Ai đó đã th̃t lên: gĩt ngói r̃i ta ở với ai? Sống với ngói khác thì cần để thi. Ngôn ngữ Việt nam th̃t hay khi sử dụng danh từ “ngói ta”, nghĩa là trong trong ngói có “ta” và trong “ta” có ngói. Ngôn ngữ càng hay hơn khi dùng từ “ngói khác”, nghĩa là “ngói” luôn khác “ta” và “ta” luôn khác “ngói”. Vì khác biệt, nên con ngói cần để thi để gĩm bớt khoảng cách, để “ngói khác” đến đến từ thành “ngói ta”. Linh m̃c là ngói của m̃i ngói, ngói “làm dâu trăm họ”, nên các ngài l̃i cần để thi họn bao gĩ h̃t. Khi để thi không chỉ b̃ng l̃i mà b̃ng c̃c cuộc để, linh m̃c theo g̃ng Đ̃c Ki-Tô như p̃c th̃ sống gĩa muôn ngói để thi tới các từn quan: giao hòa gĩa ngói với ngói và giao hòa gĩa ngói với Thiên Chúa, cho m̃i ngói “đ̃c c̃c sống và sống để d̃o”. Cuộc để thi tuỹt với nh̃t, chính là hy l̃i để c̃c dâng trên bàn thờ m̃i ngày. Nhờ đó, c̃ng đoàn dân Chúa, các chi th̃ khác biệt cùng hĩp nhưt trong thân th̃ nhiêm m̃u của Đ̃c Ki-Tô, như b̃n hòa từ u k̃t hĩp b̃i muôn cung đàn, để cùng dâng lên Chúa Cha l̃i c̃m từ tri ân vì ân hũ cuộc sống, Đ̃c Tin và nhưt là vì con ngói luôn có khả năng nói chuyện để c̃c với nhau sau nhòm ngó biết đến.